

kunne faae Lov till' at befælle Island, men faa skulle de udrede en Afgift af 50 Rbd. pr. Commercelast — noget mindre, 20 Rbd., naar Skibene ere ladede med Trælaf. Dette antager jeg nu ligefrem for et Forbud; thi der er vistnok ingen Handel, der kan bære saadanne Udgifter. Denne Sag har været under Forhandling i et Par Menneskealdere. Den nuværende ærede Indenrigsminister, hvis Samtykke vi jo behøve, hvis vi skulle sætte denne Lov igjennem, har i sin Tid været anset for en sagkyndig Mand i saa Henseende, — jeg nævner Ordet „sagkyndig“; thi det spiller jo en betydelig Rolle i disse Dage, — han har nemlig været Medlem af en islandsk Commission, der blev nedsat i Aaret 1816, og som afgav en Betænkning, ifølge hvilken denne Afgift blev paalagt. Derom siger denne Commission, i hvilken den ærede Minister sad, at denne Afgift af 50 Rbd. rede Sølv pr. Commercelast iftedetfor Indførselstold, Udførselstold samt Skibsafgift, er efter saa uoiagtigt som muligt anstillede Beregninger befundet ikke at være højere, end at det maa formodes, at en saadan Afgift, naar der forundes Moderation for al Slags Trælaf, som er en Vare af megen Betydning for Islanderne, godt kan bæres af Landets Indbyggere. Der tog dog imidlertid de Sagkyndige fejl; det har senere vist sig, at der ikke er kommet nogen Indtægt for Tilladelsen til denne Slags Befæling. Senere efter blev Sagen ved forffjellige Leiligheder bragt paa Bane, og det er især siden 1845, at den har været under stadig Forhandling. Jeg nævuede, dengang jeg bragte Forslaget herind, nogle Betænkninger, der vare afgivne af forffjellige Autoriteter, man havde spurgt tilraads. Der foreligger mig saaledes her en Afskrift af en Betænkning, som er afgivet af Generaltoldkammeret under 9de Februar 1848. Den gaaer i en aldeles modsat Retning af den, som Commissionen fra 1816 gif i. Der gjøres nu for det Første i denne Betænkning opmærksom paa, hvorledes de Vareomsætninger, der stee fra Island, opnaae en temmelig betydelig Størrelse. Saaledes skal Værdien af de udførte Varer have udgjort 1,550,440 Rbd., medens derimod de, som bleve indførte, kun udgjorde 588,000 Rbd.

og dog ere disse Priser ansatte af Sy Sjelmændene paa Stedet, og Generaltoldkammeret mener, at Priserne paa de Islandske Varer vistnok ere satte meget lavt. Dernæst siger Generaltoldkammeret i sin Betænkning ligefrem og aldeles usforbeholdent, at Islanderne have et reifærdigt Krav paa at faae Frihandel, og at der ikke findes nogenfomhelst Grund for Regjeringen til at gjøre nogenfomhelst Undskyldning gjældende for en Opsættelse af Sagens Ordning. Det Spørgsmaal, som altfaa foreligger her, finder jeg, er at afgjøre, om det skulde være paa Tiden nu endelig at forsøge at faae denne Tvangshandel, som i saa lang Tid har fundet Sted for Island, hævet; det er egentligt Hovedpunktet, og dertil vil jeg indfranke mig idag; de mere specielle Punkter maae senere komme under nærmere Forhandling.

Jeg vil dog tillade mig endnu et Par Bemærkninger. Der blev sidste Gang hentastet en Uttring af den ærede Indenrigsminister, som gif ud paa, at hele Handelen vilde gaae over i Spaniernes Hænder. Jeg er ikke handelskyndig, jeg kan maaffee ikke rigtigt opfatte denne Uttring, men det forekommer mig, at det maa være gavnligt for Landet at faae sine Varer affatte til de høist mulige Priser (Hør!), og Forholdene stille sig nu saaledes, at ved at give spanske Skibe Udgang til Island, ville Islanderne efter Opgivelser, som jeg har Grund til at stole paa, faae omtrent 50 Rigsbankdaler mere pr. Sktyppund Fisk, end de faae ved at lade de danske Hændende modtage deres Varer. Dersom det var islandsk Kjøbmand, der sad ved Roret, kunde jeg forstaae, at de kunde blive misundelige paa Spanierne, men det forekommer mig, at man fra Regjeringens Standpunkt maa sige, at saadanne Handelslove, hvorved Landet kan faae det Meste ud af sine Producter, maae være de billigste, reifærdigste og gavnligste for Landet.

Der er endelig endnu en Anbefaling, der selv om jeg skulde have feilet i, hvad jeg har fremsat, som jeg troer, maa være Lovforslagets bedste Støtte, og som man ikke med Billighed kan forkaste, det er det islandsk Althings Petition. Det er beffendt nok, at Regjeringen var længe om at overveie, hvorvidt man skulde